

Sørlandet sykehus HF

Postboks 416
4604 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon

Aud Henriette Garmann Askevold, 38 17 61 76

Avslutning av tilsynssak – brudd på helselovgivningen

Statsforvalteren i Agder viser til avgjørelse fra Statens helsetilsyn mot Sørlandet sykehus HF (SSHF) som forelå 13.01.2021 og oppfølgingen av denne ved vårt brev av 09.12.2021. (Saksnummer i Statens helsetilsyn: 2020/561).

Statens helsetilsyn kom etter sin gjennomgang til at SSHF hadde brutt sin plikt til forsvarlighet etter spesialisthelsetjenesteloven § 2-2, jf. forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesteloven §§ 6-9.

Statens helsetilsyn hadde i tilsynsrapporten 8 konkrete områder til oppfølging og Statsforvalteren i Agder fikk i oppdrag å foreta den videre tilsynsmessige oppfølgingen av saken.

Vi mottok den etterspurte redegjørelsen fra SSHF 13.05.2021. Ved gjennomgangen av denne fant vi at SSHF hadde gjennomført tilfredsstillende tiltak for 6 av de 8 konkrete områdene (spørsmålene), jf. vår tilbakemelding til SSHF den 09.12.2021.

To av områdene (spørsmål 4 og 5) ønsket vi ytterligere belyst. Det gjaldt tiltak iverksatt for å forbedre meldekulturen ved SSHF og SSHFs vurdering/evaluering etter gjennomgang av journaler/avviksmeldinger. Den retrospektive gjennomgangen ved de ortopediske avdelingene i henholdsvis Flekkefjord og Kristiansand i desember 2020 avdekket at 3 av 5 uønskede hendelser ikke var meldt i avvikssystemet (Kvalitetsportalen).

Forutsetningen for læring og kvalitetsforbedring etter uønskede hendelser i helsetjenesten, er at uheldige hendelser blir fanget opp og fulgt opp av avdelingsledelsen, noe SSHF også har fremhevet i sin tilbakemelding til Statsforvalteren.

Vi ba derfor SSHF om å fortsette kartleggingen i ytterligere seks måneder, dvs. fra 1. januar 2022 til 30. juni 2022 ved begge avdelingene. For at dette skulle bli håndterbart for helsetjenesten og ikke urimelig arbeidskrevende, ble det tatt ut 30 tilfeldige journaler blant ortopediske pasienter ved Sørlandet sykehus Kristiansand (SSK) og 30 tilfeldige journaler blant ortopediske/kirurgiske pasienter ved Sørlandet sykehus Flekkefjord (SSF).

I sin tilbakemelding til Statsforvalteren 15.09.2022 viser SSHF til at det ble gjennomgått 360 pasientopphold, 180 ved hvert av sykehusene i løpet av den aktuelle seks måneders perioden.

Avdeling for kirurgiske fag ved SSF er en felles avdeling for ortopedi, kirurgi, anestesi og for gynekologi og fødselshjelp. Vi bad spesifikt om at hendelser som omhandlet gynekologi og fødselshjelp ble utelatt.

Ortopediske og kirurgiske pasienter SSF – For disse to pasientkategoriene ble det i perioden avdekket 8 uønskede hendelser som ikke var meldt som avvik, men som burde vært det. Ingen av hendelsene oppfattes av SSHF som svært alvorlige.

I samme periode var det meldt 35 andre uønskede pasienthendelser for de to pasientgruppene ved avdelingen.

Ortopedisk avdeling SSK

Her ble det avdekket 15 uønskede hendelser som ikke var meldt, men som burde vært det. Heller ikke her ble avvikene ansett som svært alvorlige.

I samme periode var registrert 36 andre uønskede hendelser ved denne avdelingen.

Etter at SSHF innførte Kvalitetsportalen i 2019, har det vært en markant økning i antall meldte uønskede hendelser ved alle de tre sykehusene. Ledelsen for helseforetaket erkjenner imidlertid at er det fortsatt er en underrapportering av uønskede hendelser og at det er stor variasjon fra avdeling til avdeling. Videre erkjenner de at det må jobbes med kulturen for å alminneliggjøre at uønskede hendelser skal meldes.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren vurderer at oppfølging av alle de 8 punktene slik de er beskrevet av ledelsen ved helseforetaket, nå er tilfredsstillende håndtert.

Vi understreker like fullt at tilsynssakene som har vært ved SSHF og gjennomgangen ved Statens helsetilsyn viser at ledelsen ved avdelingene som har vært gjenstand for tilsyn, fortsatt har en jobb å gjøre med hensyn til meldekulturen. Underreportering av uønskede hendelser er en stadig utfordring i helsetjenesten. Det er ikke spesielt for SSHF. Fokuset som har vært på uheldige hendelser ved ortopedisk/kirurgisk avdeling krever imidlertid at SSHF, har full oppmerksomhet og kontroll på dette i tiden fremover. Statsforvalteren i Agder har nylig fått en bekymringsmelding fra en ansatt på sykehuset som aktualiserer dette. Vi vurderer at det er mest hensiktsmessig å behandle og følge opp den nye bekymringsmeldingen som egen tilsynssak, uavhengig av denne oppfølgingen i regi av Statens helsetilsyn. (Varsel om tilsynssak ble sendt 21.02.2023, vårt saksnummer 23/1588).

Foruten bekymring for meldekulturen er Statsforvalteren også bekymret for hvordan helseforetaket i praksis skal sikre kvalifisert personalet ved kirurgisk/ortopedisk seksjon ved SSF fremover, dette selv om det «på papiret» nå kan se tilfredsstillende ut.

Disse forholdene vil vi følge videre med på i vårt generelle tilsynsoppdrag med spesialisthelsetjenesten samt i to pågående tilsynssaker ovenfor SSHF ved Flekkefjord sykehus (våre saksnumre 2022/8712 og 2023/909). I disse sakene vil vi også innhente mer informasjon for å undersøke hvorvidt rutiner for ansettelse er fulgt opp.

Statsforvalteren avslutter med dette denne oppfølgingssaken.

Vedlagt følger rapporten vi mottok fra SSHF.

Med hilsen

Aase Aamland (e.f.)
fylkeslege

Aud Henriette Garmann Askevold
ass.fylkeslege

Juridisk saksbehandler: Andrea Cecilie Solheim Klokkehaug.

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Sørlandet sykehus HF - oppfølging av tilsynssak
- 2 Vedlegg 1 Oppsummering SSK.PDF
- 3 Vedlegg 2 Oppsummering SSF.PDF

Kopi til:

Statens helsetilsyn

Postboks 231 Skøyen

0213

OSLO